

המוון ערבי זועם בהריהבית
הרהבית אינו שפיט!

הרב בדי שרהמישטרה. אך מכיוון שכל שופט נימק את דעתו בצורה אחרת, קשה מאוד לקבוע מהו הפועל היוצא של פסקידין זה לגבי תקפותו של דבר-המלך משנת 1924. ויהיה זה כר נרחב לסניגורים הירושלמים להראות את כוחם.

ב-1970 הובא הנושא שנית לפני בית-המשפט העליון, הפעם בגלל סיכסוך בין העדה הקופטית והעדה האתיופית. בתגהפסחא ניצלו האתיופים את הזמן שבו לא נכחו הקופטים במקום, והחליפו את המנעולים כולל-תות הכניסה למקום הקדוש להם, בתוך כנסיות-הקבר בירושלים. שרהמישטרה התבקש על ידם להחזיר את המצב לקדמותו, ושוב עלתה השאלה אם עניין כזה הוא שפיט, או שמא איננו בסמכות בית-המשפט, בגלל דבר-המלך.

הנשיא אגרנט התייחס ישירות לשאלת העבירה הפלילית ואמר: "אין לשלול את סמכותו של בית-המשפט מתחם רק משום שמבצעי העבירה היו בני

האחת לשלול את סמכותו בתי-המשפט לרון ככל עניין בקשר עם המקומות הקדושים, והשניה, להוציא עניין כזה אפילו מתחום סמכותה של ממשלת המנדט. האיסור לא צומצם לסכסוכים בין ערבים, הוא חל על כל עניין הקשור למקומות הקדושים או למיבנים או אתרים דתיים בארץ-ישראל. חושש אני שמישפט פלילי נגד מופרע, משיחת, או גנב בבית-כנסת או כנסיה נופל לאיסור זה."

ואם אמר השופט, כי עניין פלילי הקשור למקומות הקדושים איננו שפיט בגדר דבר-המלך, על אחת כמה וכמה ניסיון לפגוע בהריהבית מסיבות דתיות טהורות. כך יטענו בוודאי סניגוריהם של הנאשמים בניסיון לפוצץ את כיפת-הסלע.

המשך השופט ויתקון: "מיקרה כזה היה ראובן נגד מדינת ישראל". זהו המיקרה שבו גנבו שני צעירים ישראליים את כתרהוב הקדוש מראשה של המדונה בכנסית הקבר, והתיכו אותו. הם נתפסו, הורדו באשמה ונידונו לארבע וחמש שנות מאסר כל אחד. סניגוריהם לא ניסו אפילו לטעון כי העניין איננו שפיט בגלל דבר-המלך 1924.

השופט ויתקון עמד על כך, כי גניבת הכתר לא נעשתה ממניעים דתיים, אלא ממטרת בצע כסף ומניעים פליליים. והוא מזכיר גם את מיילק רהאן, המטורף האוסטרלי שניסה לשרוף את כיפת הסלע בגלל מניעים דתיים, וממשיך: "אולי ייצא באחד הימים איקונוקלאסט (מנפץ אלילים) וישחית כל-יקודש מטעמים שברת רווקא". בכך חזה השופט, ב-1968, את מעשי המחתרתי היהודית ב-1984. האם במיקרה זה לא יוכל בית-המשפט לרון אנשים אלה מכיוון שזהו עניין הנוגע למקומות הקדושים?

השופט ברנזון, שישב גם הוא לדין, קבע נחרצות: "מצד שני ברור שלא כל הנעשה במקום קדוש... נופל בגדרו של דבר-המלך. ההוראה של סימן 2 אינה על מעשים פליליים או אחרים, המבוצעים במקומות קדושים... כלבר שאינם קשורים בקדושתם של המקומות הללו". האם ניסיון לפוצץ מיסגד כדי לבנות תחתיו מיקדש איננו קשור בקדושתם של המקומות הללו? השופט שימעון אגרנט, שהיה נשיא בית-המשפט העליון או, קבע כי אין בידי דבר-המלך למנוע שפיט נאשם מים על פי סעיפים רגילים של החוק הפלילי, שנועדו במיוחד לעבירות של הפרעת סדר במקומות הקדושים וחילולם. שאילמלא כן, לא יהיה שם לא דין ולא ריין. כעוד השופטים האחרים מקבלים את דבר-המלך או פוסלים אותו, הרי השופט אגרנט קבע כי דבר-המלך איננו תקף לגבי עניינים של חופש גישה למקומות הקדושים או חילולם, ועל כן על עניינים כאלה אפשר ואפשר להביא את העבריינים לדין. אך דבר-המלך נותר תקף לעניינים של פולחן וסירי תפילה, אשר בהם לא יתערב בית-המשפט.

תוצאתו של פסקהדין בעניין חוגים לאומיים היתה כי בית-המשפט החליט שלא להתערב בסדיריתפילה של יהודים על הרהבית, והותיר את

רה המיוחדת, אשר מעולם לא קמה, מוסמכת לרון כו". נציגי החוגים הלאומיים טענו, כי דבר-המלך הזה בוטל מכללא עם הקמת המדינה, כמו שבוטלו הרבה חוקים ותקנות אחרים.

הנציב העליון יוסף בורג

השופט אלפרד ויתקון כתב: "לדבר-המלך שתי מטרות,

להחליט לאיזו כיתה רתית המולד לנקות את חלונות כנסיית המולד בכית-לחם, ובאיזו שפה יתפללו ליד קפלת מיכאל שבכנסיית-הקבר בירר שלים. אך כאשר קמה מדינת-ישראל, נותרו רוב המקומות הקדושים לשלוש הרתות מחוז לגבולותיה. ולכן לא היה דבר-המלך הזה אקטואלי כשנתיה הראשונות של המדינה.

רק אחרי מלחמת ששת-הימים, כאשר נכללו ירושלים והמקומות הקדושים במדינת-ישראל, חזר דבר-המלך להיות אקטואלי. כבר בחולי המועד סוכות, 1968, ניסתה קבוצת מתפללים יהודים לעלות להרהבית ולהתפלל שם. במקום היו מתפללים מוסלמים, שהתנגדו לפלישה לתחומם. כל רגע עמד לפרוץ סיכסוך אלים, שהיה מחלל את כבוד המקום וגורם נזק רב למדינה. איש-מישטרה שהיה במקום לא איבד את עשתונותו ומנע את הסערה, על-ידי כך שציווה על המתפללים היהודים לעזוב את המקום.

חוגים לאומיים, והמתפללים עצמם, הגישו בקשה לבית-המשפט העליון להיכנס להרהבית לשם תפילה. נציגי היועץ המישפטי, שייצגו את שר המישטרה, טענו כי בגלל אותו דבר-מלך עתיק, אין בית-המשפט העליון מוסמך כלל לרון בעניין. "הוא עניין הנוגע למקומות הקדושים, ואין קדוש יותר מהרהבית", טענו נציגי המדינה, ועל כן, על פי דבר-המלך, רק הוועי

פרקליט הגלר
מהר יותר

והוועדה שמוכר דבר-המלך מעולם לא הוקמה, ובכל זאת טענו לפני בית-המשפט העליון בשנת 1968, כי דבר-המלך חי וקיים, ומונע התריינות על המקומות-הקדושים לפני בת-המישפט בארץ. חלק משופטי בית-המשפט העליון קיבלו קביעה זו, חלקם רחו אותה, וחלקם קיבלו אותה למחצה ורחו אותה למחצה. בתקופת המנדט הבריטי התעוררו בעיות לא מעטות בענייני המקומות הקדושים. הנציב העליון היה צריך

פרקליט ישראל
קצר יותר

עדה רתית פלוגית, שהונעו על-ידי רצונם לעשות דין לעצמם, לשם מימוש זכויות החוקה ההיסטורית שהם טענו להן... "בכך משמיט, בעצם, השופט אגרנט את הקרקע מתחת לרגליהם של סניגורי נאשמי המחתרתי. שכן, המילים שנאמרו ב-1970 נש מעות כאילו חוברו במיוחד לעניין נאשמי המחתרתי היהודית.

במיקרה שבית-המשפט יקבל את טענתם של הסניגורים, וחליט כי איננו יכול לשבת לדין בעניין הר-הבית, הרי שאת מקומו של הנציב העליון תופס היום-לצורך זה השר יוסף כורג, שרהדתות, ואת מקום הוועדה, שמעולם לא מונתה, ואשר צריכה לשבת לדין בעניין, תופסת על פי סעיף 29 לחוק יסוד הממשלה — ממשלת-ישראל.

נאסר ואשתו בחתונתם בירושלים
בין יהודים וערבים

הסלחנות והחנינות תופעל והאנשים ישוחררו בצורה כלשהי. כבר היו דברים מעולם. כשמואשים ערבים ישראליים בעבירות נגד כיתחון-המדינה, השופי טים גזורים עליהם עונשים חמורים במיוחד, ומנמקים זאת בכך שהם אורחי ישראל ובתור שכאלה הם חייבים נאמנות גדולה במיוחד למדינה.

לפי פקודת-הטרור, שנחקקה אחרי קום המדינה, ערבי המודה עם אירגון טרור או יודע על קיומו של אירגון-טרור ולא הודיע לשילטונות — מייד מוגש נגדו כתב-אישום, ולעיתים קרובות על סמך תקנות ההגנה לשעת חירום, שהן תקנות מנדטוריות וחמורות בהרבה מן החוק הישראלי.

כאן, לפי הפירסומים בעיתונים, מתברר שגם הרב משה לוינגר וגם הרב אליעזר ולדמן ידעו על קיומו של אירגון-הטרור, ואולי אפילו על פעו-לותיו, ונגר איש מהם לא הוגש עד היום כתב-אישום. גם כל האנשים והגופים שהתארגנו לאסוף כספים למען הנאשמים חוורים ומצהירים הצהרות, גם הם בעצם מודחים עם אירגון-טרור, וגם נגדם לא מגישים כתב-אישום.

כפעולת בית-הדסה. זה כאילו לומר שעורכי-הדין שמייצגים היום את נאשמי אירגון הטרור מודהים עם הפעולות שלהם, ושכל עורך-דין המייצג נאשם ברצח או בשוד מודהה עם מעשיו.

זו טעם עלילה. יהודי המגן על טרוריסטים — זה בסדר. ערבי המגן על טרוריסטים מן הצד השני — הוא מודהה איתם.

ביתניים אני אמשך לבוא לשיכות בית-המשפט, ובסופו יחלישו חלף וטאוול, לקוחותי, אם להגיש תביעת נזיקין נגד הנאשמים. בשלב הזה עדיין לא החלטנו.

גם הרבנים ידעו

רחוב הערבי אין שימחה לחשיפתו של אירגון הטרור היהודי. כולם חושבים שזהו רק קצה של קרחון, שהנאשמים קיבלו עידוד מאנשיהשילטון, ואחר מקרובי הנאשמים אף אישר זאת בראיון עיתונאי. האלה יקבלו עונש ראוי, או עונש כפי שמקבל נאשם ערבי על עבירות כאלה. וגם כשיקבלו את העונשים, מערכת

מסע השמצות

אני מתבוזן לבוא גם לשיכה הנאה. אני לא צריך לבקש חסות מן המישטרה. הם צריכים להגן על כל אחר שנמצא כאולם ומותקף. הם לא יכולים לסגור את האולם רק לקרובים, מכיוון שזה לא קיים כחוק, כל זמן שהריון פתוח ופומבי. גם הטענה כאילו אני תופס מקום של בנייהמשפחות היא מגוכחת. אני הרי רק כדאדם אחד והם הכינו אולם גדול במיוחד, כדי שיוכל להכיל את כל הקהל הרב.

ומייד, אחרי כמה ימים, החתול נגדי מסע השמצות פרוץ. העלילו עליי כל מיני עלילות שפלות. אני בטוח שמישהו רחף את העניין. מי שמעוניין להכפיש את שמי הם החוגים המודהים עם קבוצת-הטרור ומעשיהם. הרי בכל העיתונים הופיעו ראיונות עם המורים הרחוביים שלהם, למרות שלא כולם מודהים עם כל פעולות הטרור — כולם מצדיקים את הפגיעה כראשיהערים. הם מנסים להטיל כי דופי כעורך-דין, מפני שייצגתי את הנאשמים